

د طالبانو پر خلاف ملي قيام

قريب څه باندې يوه مياشت كېږي چې په اندرو كې د طالبانو د ظلم او ناروا پر خلاف محلي خلگو او د مكتب او پوهنتون محصلينو د «ملي قيام» تر نامه لاندې عمومي ولسي پاڅون پېل كړى دى. څو كليو په گډه، طالبان له خپلو سيمو څخه اخراج كړي، او محلي سياسي قدرت يې ولسي جرگو او شوراگانو ته سپارلى دى. كه څه هم د اندرو د ملي پاڅون راتلونكې معلومه نده، خو سمدستي قريب ۵۰۰ مسلح جنكليالي لري، او په دننه او بهر كې يې افغانان او نور ازاد بنيادمان وياړن، بنادمن، او هيلمن كړي دي. بل پلو، د پاڅون تر ټولو مهم شاخص او مميزه دا ده چې قيام له اولي ورځې راهيسې د طالب، كرزى، او ناتو ضد دريځ غوره كړى دى، او د پاڅون محرک او اغاز د ظلم او استبداد په مقابل كې مبارزه كول بنيې. ددې قيام په باره كې علاقه هله زياته سوه چې د الجزيرې ټيلويزيون له سيمي څخه يو جالب او مستند رپوټ خپور كړ، او د پاڅون مخكېنه څېرې او ارمانونه يې دنيا ته وښودل.

د عبدالرحيمزي د كلي ۵۳ كلن اوسېدونكى او د حساب استاد د نيوزويك خبريال ته د خپلي ناڅاپي ازادۍ او امنيت د احساس په باب وايي: «مور له كرزى، طالبانو، او امريكايانو څخه كركه لرو. طالبان زموږ رزق او روزي په زور اخلي؛ حامد كرزى غلا او دوکه راسره كوي؛ او امريكايان مو د شپې په چاپو كې توقيف او وژني. پدې تېرو لسو كلونو كې، دا لومړى ځل دى چې زه د طالبانو له زور زياتي څخه، د حامد كرزى له فساد او بېكفايتي څخه، او د امريكايانو د شپې له حملو او له خړوړو سپو څخه ځان مصون او ازاد احساسوم.»

د غزني د ملي قيام كيسه هله شروع سوه چې د غزني ولايت چارواكو غزنيوالو ته اعلان وكړ چې لدې را وروسته بايد گرده موټرسيكلان په ټرافيكو كې راجستر او ثبت وي. څرنگه چې د طالبانو ټرانسپورتي وسيله عموماً موټرسيكل دى، نو بنا هغوى په اندرو او نورو سيمو كې پر بېوزلو مگر غيرتي او ازاده خلگو باندې مکتبونه، دوکانونه، سرکان، کلينيکونه، او بازارونه بند كړل. د ملي پاڅون يو گډونوال الجزيرې ته وويل: طالبان زموږ نوى او ځوان نسل او اقتصاد را تباه كوي.

د تاند د رپوټ په اساس د غزني ولايت په مختلفو سيمو په تېره بيا اندر، گيرو، او قره باغ كې طالبان مکتبونو ته وايي چې انگليسي، فزيک، رياضي، کيميا، الجبر، او بيالوژي يا هيڅ تدريس نه كړي او يا په اونۍ كې فقط يو ساعت ورکړي، او د دغو مضامينو وخت ديني مسايلو ته وقف كړي. همدا وجه ده چې په كانکور كې د دغو سيمو تقريبا هيڅ شاگرد پوهنتون ته ندی بريالى سوى. غزنيوال وايي چې طالبان خپل مقررات يوازې پر پښتنو باندې تحميلوي. په هغو سيمو كې چې هزاره مېشت دي نه يوازې له ښوونځيو سره څوك غرض نه لري بلكې هر كال نوي مکتبونه جوړېږي او د زده كونكو شمېر زياتېږي.

له بي بي سي سره په مرکه كې، د ملي پاڅون يوه مشر لطف الله كامران وويل: د منطقي خلگ، مشران، مخور، مکتبيان او محصلين د ستونزي د سوليز حل په غرض د طالبانو له مسولينو سره په تماس كې سول، خو د طالبانو مشرانو پر خلگو امر وكى چې يا به پرته له كوم قيد او شرط څخه د طالبانو ظلم او ظلمت ته تسليمېږي، يا به د كابل له شېل حكومت سره يو كېږي، او يا به جنگ ته ځان ټينگوي.

كله چې ولسي خلگ د طالبانو له ناروا فيصلې سره مخامخېږي، د كلي او كور زاړه او ځوانان سره جرگه كېږي. پسله څه بحث او سوال او جواب څخه، د اندرو خلگ د يو عمومي او سراسري پاڅون تصميم نيسي. او طالبان له خپلو سيمو څخه پسي اخلي. د جرگې برخوالو موافقه وكړه چې طالبان ظلم كوي او د افغان ولس پر خدايي او مدني حقوقو باندې تېرى كوي. طالبان منطق نه بلكې وچ زور چلوي. د افغان ولس ازادۍ او بلييزي ارادې ته احترام نلري، او له خدايي او بشري حدودو څخه د مستكبران غوندي سرغړونه كوي. طالبان له علم، نور، او مكتب سره مخالفت كوي، د افغان بچو راتلونكي تباه كوي، او د معارف او پوهې سره حساسيت بنيسي، حال دا چې د افغان ولس د نجات يوازنى مطمينه هيله پوهنه او تحصيل دى.

د جرگې بله نهايي فصيله دا هم وه چې د ظلمت له استازو سره ډغري وهل ضروري دي، ځکه د خپل حق او ازادۍ لپاره مبارزه کول ددې سيمې په خټه کې اخېتل سوي دي. د اندرو وياړلي سيمه په تاريخي لحاظ هم د ملي مبارزينو پوځ سنګر وو. د افغان انگليس په دوهم جنګ کې، ملا مشک عالم په همدې سيمه کې د ازادۍ، استقلال، او جهاد تر بېرغ لاندې غزاګانې کړي وې.

بلخوا، ددې دوو مياشتو په ترڅ کې طالبان پدې باره کې تر حد زيات چوپ او خپ ول. مګر د شنبې په ورځ الامارې ويب سايت د طالبانو اعلاميه چې سراسر تورونونه، ناروا، او د شکونو خورول ول، خپره کړه. هلته، ذبيح الله مجاهد د اندرو ملي پاڅون نظريه او غړي امريکايي جاسوسان، اربکيان، او د دولت خير خواره بللي دي. مګر اعلاميه د خپلو بې بنيادو الزامونو د ثبوت لپاره هيڅ دليل او سند نه دی ذکر کړي، او په پای کې په غېري شعوري توګه د پرابلم پر موجوديت باندي اعتراف کوي او وايي چې د مشرتابه په امر به ډير ژر هلته يو هيت واستول سي، څو ددغو ادعاګانو په ارتباط تحقيق وکړي او د حلولو لپاره يې ګامونه واخلي.

د ملي پاڅون سمدستي اغېزې

په اندرو کې، د ځايي خلکو قيام او مبارزه هغه ادعا غلطه ثابته کړه چې وايي پښتانه تعليم او عصري علوم نه غواړي. پښتانه د مادرن جهان سره سازگار ندي، او پښتانه د علم، ساينس، او عصريت ضد عواطف او تمايلات لري. بلکې د اندرو پاڅون وښوده چې افغانان د خپلو اولادونو لپاره تعليم او مکتب غواړي، او پښتني سيمو کې خلګ د عصري ښوونې او روزنې په اهميت پوهېږي.

دوهمه موضوع چې د غزني پاڅون بيا ثابته کړه او هغه دا چې که خلګ لاسونه سره ورکړي هر څه امکان لري. مانا د محلي خلکو طاقت او قدرت يووالی دی، خو همدا جوړونکي قوه بايد ليدرشيب او مديريت ولري. که چيرې ځايي خلګ او مدني ټولني خپل برخليک پخپله وټاکي، د هغه ځای ثبات او امنيت څوک نه سي خربولای.

او بالاخره بله ضروري مسله دا ده چې د اندرو د ملي قيام سره بايد افغانان او نړيوال کمک وکړي. مادي او معنوي مرسته ورته برابري کړي، څو له يوې خوا د هغوی استقلال خوندي وساتل سي، او له بلې خوا نوري سيمي هم د اندرو د پاڅون په شان خپل حق او ازادي تامين کړي. د قيام په باره کې زيات تبليغات وسي. په ملي او بين المللي سويه معرفي سي. په تېرو څو کلونو کې، د افغانستان په نورو سيمو کې هم ورته شان پېښې سوي دي، خو د مرستو او تبليغاتو د نه راجلبولو په خاطر خپل سوي دي. افغانان او جهانيان بايد اجازه ورته کړي چې دا ځل بيا د خلکو حقه قيام ناکام سي. طالبان هڅه کوي چې دا حرکت په نطفه کې شنډ کړي، ځکه طالبانو پخپلي اعلاميې کې د تهديد او انکار ژبه کارولي ده.

والسلام